

Hodnocení diplomové práce

Ing. Alžběta Janáčková

Současný australský film, filmový průmysl a možnosti spolupráce

vedoucí práce: doc. MgA. Ivo Mathé

Autorka si vybrala jako téma své práce současný australský film, jeho filmový průmysl a možnosti spolupráce. U nás je australská kinematografie relativně málo známá. Na české festivaly pronikají jen střípky jinde ve světě úspěšného australského filmu a sem tam se objeví nějaká retrospektiva. Možnosti spolupráce na koprodukční bázi mezi producenty nebo mezi studenty a filmovými školami neexistují. Proto je víc než vítané, že si autorka zvolila téma, které je v Česku dosud vysloveně neprobádané.

Je vidět, že autorka vypracovala svou práci svědomitě a pečlivě. Velmi oceňuji její cesty do Austrálie, aby poznala detailněji a přímo na místě své téma. Svě cíle si zvolila realisticky a s vizí, aby její poznatky mohly být využity v další praxi, což se jí podařilo.

Autorka prokázala, že se v daném tématu dostatečně orientuje. Velmi cenné (mj. pro české filmaře) může být její zjištění, že australská kinematografie je velmi živá a progresivní – zejména v tematické oblasti a v možnosti krátkého filmu, kde si filmaři mohou vyzkoušet svoje řemeslo před natočením celovečerního filmu. Autorka dobře popsala, jak australská kinematografie funguje také po finanční stránce a na jakých ekonomických principech. Hovoří např. o státní podpoře. To je cenné jak pro srovnání, tak pro možnou inspiraci v Česku.

Austrálie i její hlavní filmová (podpůrná) organizace Screen Australia ji vybavily informacemi, které dokázala dobře zužitkovat a analyzovat. Tím představila poměrně plasticky současný stav australského filmu i možnosti spolupráce různých zemí s Austrálií. Důležité je její zjištění, že mezinárodní koprodukce fungují díky mezinárodním smlouvám na úrovni ministerstev. Tyto smlouvy mají s Austrálií uzavřené jen některé země, jejich výčet práce přináší. ČR mezi těmito zeměmi není. Autorka zjistila, že ani k žádnému předběžnému jednání zatím nedošlo, ale v cestě přitom není žádná objektivní příčina, která by tomu bránila. Chvályhodné je i popsání filmové spolupráce Austrálie se sousedy jako jsou Nový Zéland a asijské země.

Práci osvěžují i její osobní připomínky a úvahy, které si autorka předložené práce udělala díky osobním diskusím s australskými studenty, profesionály apod. Ty má v textu zřetelně odděleny od dat a analýz.

K věcné oblasti nemám mnoho připomínek, jen několik poznámek:

V případě úvodních slov o Austrálii jako kontinentu a jeho základní charakteristice by mohla být Austrálie lépe geograficky popsána než jedním odstavcem, např. podobně jako popsala sousední Nový Zéland. Na

druhé straně je velmi vhodné použití tabulky s administrativním členěním kontinentu, protože na něj je těsně vázáno i filmové administrativní členění.

Velmi dobře je popsáno schéma státní podpory, rozdělené na přímou a nepřímou podporu, což považuji za inspirující jak pro české producenty, tak další profesionály. Možná by nebylo na škodu více seznámit s programem na rozvoj domácí domorodé/aboriginalské kinematografie pod hlavičkou Screen Australia. V současné době totiž vzniká poměrně dost filmů s aboriginalskou tematikou nebo od aboriginalských tvůrců a v jejich jazyce. Producenti v tomto programu stěží vstupují do mezinárodních koprodukcí a je možné, že by mohla fungovat i takzvaná pozitivní diskriminace, protože otázka domorodých obyvatel a kultury znamená pro Austrálii bolestné téma.

Je vhodné, že autorka zmínila i televizní systém v Austrálii. Televize znamená důležitou a s příchodem digitalizace rychle se rozvíjející součást audiovizuálního průmyslu v Austrálii. Ta patří ke špičce současné světové produkce, jak svědčí účast jejích TV projektů na velkých mezinárodních festivalech jako např. Berlinale, které reagují na proměny AV průmyslu ve světě. Chci jen poznamenat, že dvě australské veřejnoprávní televizní a rozhlasové stanice ABC a SBS se od sebe výrazně liší a důraz na jejich specifika by mohl být lépe rozvinut. Jak ale autorka správně uvedla, podrobné popsání televizního prostředí by potřebovalo mnohem větší prostor i nutnosti podrobnějších rešerší na místě.

Autorka sbírala informace v průběhu roku 2015, který se v jistém smyslu stal pro australskou kinematografii významný tím, že pět domácích filmů bylo velmi úspěšných v domácí kinodistribuci. Je otázka, zda tento trend bude pokračovat, nebo se jedná o příznivou souhru okolností pro australský film. V každém případě její práce může podpořit k dalšímu sledování australského, ale i celého oceánského filmu.

Náměty k diskusi:

Proč myslíte, že filmová spolupráce Austrálie s Novým Zélandem nefunguje tak dobře, jak by měla?

Jaká by byla dnes pro českého producenta optimální cesta, kdyby chtěl koprodukovat s Austrálií a měl na mysli například imigrantské nebo jiné téma?

Jak velkou výhodou pro Screen Australia znamená, že nemá na své výzvy žádné termíny? Je to pro ně, a pro australský film, komplikace nebo výhoda?

Kde australští filmaři nejčastěji dofinancovávají svoje projekty?

Jak se Screen Australia brání, aby jejich podpora nebyla jednomu projektu stále navyšována a jeho rozpočet neúměrně nerostl?

Navrhuji práci kvalifikovat stupněm A.

PhDr. Martina Vacková

